

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 12. marts 2008
Kontor: Kommunal sundhed
J.nr.: 2008-1433-323
Sagsbeh.: hnm
Fil-navn: Røgfri miljøer: FT-spm-124-rygevanundersøgelse

Besvarelse af spørgsmål nr. 124 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 11. januar 2008. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lene Hansen (S)

Spørgsmål 124:

"Hvilke nye initiativer vil ministeren tage for at vende den negative udvikling af antallet af storrygere, der ifølge Sundhedsstyrelsen, Danmarks Lungeforening, Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningens seneste undersøgelse af rygevanerne hos over 7.000 danskere er steget fra 56 % af rygerne i 2006 til 59 pct. i 2007?"

Svar:

Den pågældende undersøgelse blev gennemført af TNS Gallup for Sundhedsstyrelsen, Danmarks Lungeforening, Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen i november-december 2007.

Undersøgelsen viser, at det samlede antal rygere stort set er uændret, mens antallet af storrygere stiger. Knap 24 % af danskerne ryger hver dag. Siden sidste år er tallet faldet fra 24,7 % til 23,9 %.

Af rygerne har 59 % anført, at de ryger mere end 15 cigaretter om dagen, mens det tilsvarende tal i 2006 var godt 56 %.

Tallene indikerer, at vi efter nogle år med en jævn nedgang i antallet af rygere nu er nået ned på et niveau, hvor storrygerne og de socialt udsatte er kommet til at udgøre en større procentdel af det samlede antal rygere, end de hidtil har gjort.

Den nye lov om røgfri miljøer trådte i kraft den 15. august 2007. Det er min forventning, at den nye rygelov – udover at begrænse passiv rygning – også vil få folk til at ryge mindre, fordi det er blevet mere besværligt for rygerne at komme til at ryge, og fordi de ikke vil kunne nå at ryge så meget på arbejdspladsen, eller når de færdes i det offentlige rum, dvs. i butikcentre, i kulturlivet, på restauranter, caféer, værtshuse osv.

Ovennævnte undersøgelse blev gennemført på et tidspunkt, hvor loven om røgfri miljøer havde været i kraft i et par måneder. Det ville være meget optimistisk at forvente, at der på så kort tid ville kunne registreres en mærkbar nedgang i antallet af rygere. Imidlertid viste en undersøgelse foretaget i slutningen af september 2007 af landets største fagforbund, 3F, i Fagbladets webpanel, at 13 % af deltagerne havde kvittet cigaretterne, 10 % ville følge trop og næsten 23 % røg mindre end tidligere. I denne undersøgelse deltog ganske vist kun 401 ud af 932 adspurgte, men det er efter min opfattelse alligevel opmuntrende resultater.

Jeg har derfor en klar forventning om, at vi om et års tid vil kunne konstatere et yderligere fald i antallet af rygere. Det er i hvert fald de erfaringer, de har i andre lande, der har indført rygeforbud.

I forbindelse med satspuljeforhandlingerne i februar 2008 blev der afsat et beløb på 12 mio. kr. over en tre-årig periode til Sund By Netværket til udvikling og implementering af rygeafvænningsstilbud til socialt udsatte grupper. Dette projekt er en videreudvikling af den eksisterende rygestoplinje (STOP-linien).

Med hensyn til rygestopinitiativer kan jeg i øvrigt pege på, at der i forbindelse med finanslovaftalen for 2005 blev afsat 3 mio. kr. pr. år for 2005-2008 til fælles initiativer mellem staten og apotekerne om rygeafvænnning. Som led heri bliver der gennemført kampagner til synliggørelse af rygeafvænningsstilbud, ligesom et individuelt online-rygestopprogram forventes udviklet og sat i brug i løbet af 2008.

Tal fra Apotekerforeningen fra december 2007 peger også på, at den nye rygelov har været en medvirkende årsag til, at danskerne i større stil søger medicinsk hjælp til at lægge cigaretterne på hylden.

Fra 2007 har hovedansvaret for forebyggelse og sundhedsfremme ligget i kommunerne. Med sundhedsloven og kommunalreformen er der skabt klare rammer for den borgerrettede sundhedsfremme- og forebyggelsesindsats. Borgerrettet forebyggelse som f.eks. tilbud om rygeafvænnning skal foregå i borgernes hverdag. Dette er baggrunden for, at ansvaret for disse opgaver nu er forankret i kommunerne.

Som et led i Kræftbehandlingsplan II blev der af regeringen afsat en pulje til medfinansiering af kommunale rygestop- og tobaksforebyggelsesprojekter på 10 mio. kr. Puljen er fordelt til 12 projekter, der involverer 31 kommuner. Der blev fremlagt en midtvejsevaluering af disse projekter i december 2007, der viser, at projekterne er nået langt med de planlagte tobaksaktiviteter.

Det fremgår endvidere af midtvejsevalueringen, at det generelt går godt med tobaksforebyggelse i kommunerne, og at den kommunale indsats er hjulpet godt på vej af rygeloven. Opgaven er blevet noget nemmere, efter at loven trådte i kraft, konkluderes det i rapporten. Den afsluttende evaluering af de 12 projekter kommer i december 2008

Gallup-undersøgelsen fra december 2007, der er nævnt ovenfor, viste også, at kommunerne er godt i gang med at påtage sig det ansvar for forebyggelse, som de har fået med strukturreformen. Dette underbygges af, at det fortsat er omkring halvdelen af rygerne, der gerne vil holde op med at ryge. Antallet, som har forsøgt rygestop inden for det seneste år, er steget fra 32,6 % til 40,3 %. Knap 43 % har kendskab til offentlige rygestoptilbud i den kommune, hvor de bor. I 2006 var det samme tal helt nede på 31 %.

Forebyggelse og sundhedsfremme er et fælles ansvar, som alle dele af samfundet skal bidrage til at løfte. Regeringen har derfor nedsat en forebyggelseskommission, der skal analysere og fremsætte forslag til en styrket forebyggende indsats. Der er ingen tvivl om, at kommissionen også vil se på og komme med forslag til, hvordan vi kan få antallet af storrygere ned.